

Пуковник проф. др Зоран Поповић, начелник Управе за

Пацијенти у првом

У систем војног здравства од почетка ове године укључен је и Фонд за социјално осигурање војних осигураника (СОВО). На тај начин обезбеђено је више новца и стабилније финансирање набавке лекова, санитарског материјала и медицинске опреме за потребе војних осигураника.

Министарство одбране Србије недавно је било домаћин и организатор 17. конгреса Балканског комитета војне медицине, регионалне организације основане 1995. године, која окупља војносанитетске службе Албаније, Бугарске, Грчке, Румуније, Србије и Турске. Конгреси се одржавају једном годишње, а на састанцима који им претходе одређују се теме из области војне медицине.

Према речима начелника Управе за војно здравство Министарства одбране пуковника проф. др Зорана Поповића, на овогодишњем скупу би-

ло је 230 учесника, од којих 80 из Србије и 150 лекара официра из Бугарске, Грчке, Румуније и Турске, а Црна Гора је овога пута била у улози посматрача.

Осим научног дела састанка, са задатим темама из војне медицине, одржани су и састанци начелника војносанитетских служби и војномедицинских академија земаља учесница, на којима су постављени основи за започињање бројних активности. Планира се формирање заједничких балканских војномедицинских снага које би биле спремне за реаговање у случају масовних катастрофа у региону, чија се прва фаза оперативности оче-

плану

кује 2015, а пуна оперативност 2017. године.

Разговарано је и о размени на пољу едукације кадра у војном санитету свих профила, од лекара, медицинских техничара до парамедикуса, а начелници војномедицинских академија понудили су програме едукације који су врло садржајни и квалитетни.

Посебно поглавље рада овогодишњег конгреса су активности кадета војномедицинских факултета, а размена кадета и искустава на плану школовања је један од приоритета. Уз то, било је речи и о даљем раду на развоју телемедицине у региону, односно увезивању телемедицинских капацитета земаља учесника конгреса. Сумиране су досадашње активности на овом плану и дата је снажна подршка убрзаном развоју овог сегмента медицине.

Са пуковником проф. др Поповићем разговарали смо и о осталим актуелним питањима у војном здравству.

■ *Шта доносе нови пројиси, како је сада регулисана здравствена заштитна припадника и како се то одразило на организацију здравствених служби?*

– Од 2008. године у Управи за војно здравство и војноздравственим установама извршене су промене у организацији рада. Основна делатност тих установа је здравствена подршка у све три мисије Војске Србије – лечење и превентивно-медицинска заштита свих категорија војних осигураника (војници, ПВЛ и чланови њихових породица, војни пензионери и чланови њихових породица и лица која имају војно здравствено осигурање по неком другом основу), учешће у

међународним мировним мисијама и помоћ цивилним структурама друштва у ванредним ситуацијама.

У претходне четири године војноздравствени систем је реформисан и реорганизован, а Управа за војно здравство дефинисана је као самостални организацијски део Министарства одбране, руководећом линијом везан директно за државног секретара и министра одбране. Све војноздравствене установе такође су реформисане, што је допринело њиховој бољој организацији и раду.

Важно је напоменути да је у систему војног здравства од почетка ове године укључен Фонд за социјално осигурање војних осигураника – Фонд СОВО. На тај начин обезбеђено је више новца и стабилније финансирање

Уз то, 2009. године основан је и акредитован Медицински факултет ВМА, који је до сада уписало 80 кадета. На конкурс за пријем кадета за једно место пријављивало се по десетак кандидата.

■ *Шта се сада мења у положају здравствених осигураника?*

– Да, мења се и то значајно на боље, првенствено због бољег финансирања војног здравства. Увођењем новог здравственог информационог система и здравствених картица, планирање, заказивање прегледа и дијагностичке процедуре биће подигнути на виши степен, а пацијенти ће, на основу здравствене картице, остваривати контакт на свим нивоима здравствене заштите. То значи потпуно уређење заказивања прегледа, затим дијагно-

Мировне мисије

Учешће наших војних лекара и медицинских техничара у мировним мисијама од изузетног је значаја како са аспекта струке, тако и са аспекта даљег подизања угледа Србије и наше војске у свету. Војни санитет је изузетно погодан за успостављање и унапређење односа међу армијама и државама, а ми, војни лекари, волимо да ка-

жемо да је војни санитет „the best door opener“ за све облике сарадње међу државама широм света. Када то имамо на уму сасвим је јасна улога наших лекара у мировним мисијама, јер се успостављају различити облици веома корисних комуникација и разбијају се језичке, психолошке и све друге баријере које отежавају комуникацију.

набавке лекова, санитетског материјала и медицинске опреме за потребе осигураника. Осим тога, у мрежу здравствених установа Србије од 2009. године укључена је Војномедицинска академија, а од ове године и Војна болница у Нишу, Војномедицински центар у Новом Саду, а у процедури је укључивање и састава Центра војномедицинских установа Београд. Уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање цивилним осигураницима је омогућено да се уз упут изабраног лекара или лекарске комисије лече у поменутих здравствених установама под истим условима као и војни осигураници. Сада се, на пример, на ВМА лечи 60 одсто војних и 40 одсто цивилних осигураника.

стике, болничког лечења, а лекари ће имати бољу могућност за адекватно праћење здравља пацијената.

■ *Које најзначајније резултате рада у области војног здравства издвајате?*

– Споразумом ВМА и Републичког фонда за здравствено осигурање (РФЗО), који је ступио на снагу 1. јануара 2009. године, регулисано је да цивилни осигураници, уз лекарски упут, могу да се лече на ВМА под истим условима као и у другим клиничким центрима. Од тада су неке од најсложенијих савремених метода дијагностике и лечења уведене у рутинску праксу у ВМА, као што су трансплантација јетре, бубрега и костне сржи од несродних давалаца, емболи-

зација урођених и стечених малформација...

Војномедицинска академија је у сарадњи са војним центрима у Нишу, Београду и Новом Саду организовала и реализовала медицинско збрињавање учесника Универзијаде 2009. године, које је Међународни комитет студентског спорта оценио као најквалитетније у историји тог такмичења. Уз то, почетком године ВМА и болница у Нишу организовали су и реализовали

Систем војног здравства

Војномедицинска академија, Војна болница у Нишу, Центар војномедицинских установа у Београду, Војномедицински центар у Новом Саду, Централна апотека – складиште у Београду, Центар ветеринарске службе у Београду, две више војнолекарске комисије, у Београду и Нишу, Главна војнолекарска комисија у Београду и Фонд за социјално осигурање војних осигураника, чине систем војног здравства Србије. Томе треба додати и санитарска одељења, која спроводе примарну здравствену заштиту у јединицама војске Србије.

медицинско збрињавање Европског првенства у рукомету.

Важан аспект рада је и међународна војносанитарска сарадња, првенствено у размени искустава из организације санитарске службе у миру и ванредним ситуацијама, која је остварена са више од 40 армија у свету.

Део тога је и учешће у мировним операцијама, па се у Републику Конго већ девет година упућује шесточлани медицински тим за ваздушну евакуацију, а у Републици Чад су током две године у мировној мисији учествовала три медицинска тима са 40 припадника војне здравствене службе Србије.

Организоване су и међународне војномедицинске вежбе „Сигуран пут“ у Бујановцу 2008. и „Medseur“ у Нишу 2009. године, на којој је учествовало 320 санитарних из 16 зема-

ља. Започета је реализација програма едукације 15 лекара из Алжира у трајању од три године.

Ради побољшања квалитета рада, у току је увођење интегрисаног здравственог информационог система (ЗИС) у свим војноздравственим установама ради повезивања тих установа у јединствену базу података о војним осигураницима, установама у којима се лече, начину лечења, потрошњи лекова, прописаним медицинским помагалима, бањском лечењу и боловању. То ће значајно побољшати квалитет рада у целокупном војном здравству, као и примену стандардизованих процедура на свим нивоима, рационализацију дијагностичких поступака, утрошак лекова и потрошних средстава.

■ *Колико средстава је уложено у модернизацију здравствених капацитета? Ко су највећи донаџори?*

– На ВМА је недавно пуштен у рад још један мултислајсни скенер, сада са 128 пресека, чија је вредност 60 милиона динара, најсавременија хипербарична комора исте вредности, две ангио-сале за интервентну кардиорадиологију, вредности 120 милиона динара, дигитални линеарни акцелератор за зрачење онколошких болесника, вредности 260 милиона динара, магнетна резонанца која кошта око 300 милиона динара, диги-

тални рендген апарат за инвазивну дијагностику који износи око 40 милиона динара, као и дигитални мамограф чија је вредност око 50 милиона динара.

У жељи да олакшамо посету ВМА, нарочито за пацијенте из унутрашњости, реновиран је паркинг капацитета 870 места, што је три пута више него раније.

Када је реч о болници Ниш, током претходне године, у циљу модернизације, набављена су средства у вредности 44 милиона динара, делом из сопствених прихода, више од 20 милиона, а остатак из донација.

Највећи донатор је Европска унија, која је обезбедила 15 милиона динара за дигитални мамограф и погон за третман медицинског отпада. Краљевина Данска донирала је програм „Хедоника“ за психолошко тестирање, у вредности 1.400.000 динара. Компанија „Еуромедицина“ донирала је анализатор урина, у вредности 6.000.000 динара, а „Лабтекс“ гасни анализатор, у вредности 1.000.000 динара.

У ВМЦ Нови Сад од почетка године из сопствених прихода набављен је видеоколоноскоп са електрохируршком јединицом за ресекцију полипа, у вредности 3 милиона динара и ултразвучни апарат за гинекологију, чија је цена 4.500.000 динара.

Када је реч о ЦВМУ Београд, током претходне четири године наба-

вљено је, поред осталог, девет порталних ЕКГ апарата, седам дефибрилатора и аудиометар, два биохемијска и хематолошки анализатор, као и 12 санитарских возила.

■ *Какви су планови за 2012. годину? Да ли ће бити нових организационих промена и која улагања би издвојили као најзначајнија?*

– У ВМА је планирано и завршено проширење хируршке интензивне неге, а у плану за ову годину је и проширење интернистичке интензивне неге, комплетна замена операционих столова и операционих лампи. У току су завршни радови на инсталацији новог, савременог и моћног информационог система, чије се пуштање у рад очекује већ током јесени. Планирана је набавка санитарског хеликоптера како би медицински тимови

ВМА били бржи и ефикаснији у целој Србији.

У Војној болници у Нишу планом опремања предвиђено је 68.300.000 динара, а за санацију објеката још 50.000.000 динара. Средњорочним планом предвиђена је и изградња ургентног блока.

У ВМЦ Нови Сад планирана је набавка најсавременијих медицинских апарата, а предвиђене су и активности на поправци и одржавању инфраструктурних објеката. Када је реч о војномедицинским центрима у Београду, планирана је реконструкција стационара у Општу болницу Карабурма, рад на стварању геронтолошког центра Карабурма, изградња информатичке мреже, као и активности на веома скором отварању амбуланте на Бежанијској коси.

Најновија иницијатива је градња војне болнице у Крагујевцу, секундарног нивоа здравствене заштите, а план је да се направе капацитети од 120 болничких кревета, 80 хируршких и 40 интернистичких грана медицине са потребним пратећим садржајима.

■ *Шта су кључни проблеми у организацији и раду здравствених служби?*

– До сада је главни проблем било неадекватно снабдевање лековима и потрошним санитарским материјалом. Сматрамо да ће овај проблем бити веома брзо превазиђен новим начином функционисања Фонда СОВО. Када је реч о Војним болницама у Нишу и Новом Саду, проблем је слаба искоришћеност постељних капацитета. И тај проблем је практично решен уласком ових установа у здравствени систем Србије. У њима постоје и значајни инфраструктурни проблеми, на чијем се решавању интензивно ради како би у потпуности одговориле захтевима болница секундарног нивоа здравствене заштите, што ће значајно помоћи и здравственом збрињавању и војних и цивилних осигураника у Нишу и Новом Саду. ■

Биљана МИЉИЋ
Снимила Стефана САВИЋ

СНИМО Д. БАНДА

На Видовдан у Крушевцу Венци косовским јунацима

Поводом обележавања 623. годишњице боја на Косову и Видовдана, у Крушевцу су положени венци и одате државне и војне почести код Споменика косовским јунацима.

Венац је, испред Министарства одбране и Војске Србије, положила трочлана делегација предвођена командантом крушевачког гарнизона пуковником Сенишом Кресовићем. Испред Министарства рада и социјалне политике, венац је положио Негован Станковић, државни секретар.

Почаст косовским јунацима одала је и делегација града Крушевца, као и представници организација посвећених неговању традиција ослободилачких ратова Србије.

Минутом ћутања и интонирањем химне Боже правде, у извођењу крушевачког хора „Кнез Лазар“ пред великим бројем Крушевљана и гостију, евоцирано је сећање на светле традиције српске војске и државе.

Пре комеморативне свечаности, градом је прошла литија са делом моштију кнеза Лазара, које су носили припадници Војске Србије. Молитвена колона је кренула из цркве Лазарице и завршила на Багдали, где је, на месту где ће ускоро започети радови на изградњи новог храма, епископ крушевачки Давид освештао крст.

Видовдан је државни празник који се радно обележава у спомен на Косовску битку 1389. Према православној традицији, то није празник радости, не игра се и не пева, а људи се присећају палих ратника и обилазе њихове гробове. ■

В. ВЈЕШТИЋ

Бројке

Цивилни осигуранци од 1. јануара 2009. године у прилици су, уз лекарски упут, да могу да се лече на ВМА под истим условима као и у другим клиничким центрима, на основу Споразума ВМА и Републичког фонда за здравствено осигурање РФЗО. Од тада болнички је лечено 89.330 осигураника РФЗО, обављено је 50.614 операција у операционом блоку и 45.834 операције у центрима за дневну хирургију и хитну помоћ ВМА. У Дијагностичко-поликлиничком центру те медицинске установе годишње се прегледа више од 120.000 осигураника РФЗО, при чему се уради око 1.400.000 лабораторијских анализа. У центру за хитну помоћ ВМА прегледано је 143.310 осигураника РФЗО, просечно око 35.000 годишње. Средом, када ВМА ради као ургентни центар, просечно се прегледа око 450 осигураника РФЗО дневно, или око 21.000 годишње, а у периоду 2008–2011. прегледано је око 85.000 осигураника РФЗО Србије.